

ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
V РАЗРЕД

Шифра: _____

Посни

1.	Следећу реченицу допуни редним бројевима (словима) 14 и 44 у одговарајућем облику: Бојан је заузео _____ место на градском, а тек _____ на републичком такмичењу.					
2.	Заокружи слова испред реченица у којима је употребљена бројна именица: а) На једној утакмици дао је седам кошева. б) Десет ученика тренира кошарку, а осморица одбојку. в) Ако даш још два гола, биће то наша трећа победа. г) Њих двојица су освојила пет пехара.					
3.	У следећој реченици подвуци све придеве у служби (функцији) именског предиката: Горске виле су лепе, златокосе, младе и носе дуге и светле хаљине.					
4.	У наведеној реченици подвуци све наглашене облике личних заменица: Они нам увек помажу, али себе не уздижу, јер им је задовољство да ми знамо и више од њих.					
5.	Следећу реченицу допуни одговарајућим облицима заменице СЕБЕ: Пошто је хтео да за _____ и породицу сачува успомене с путовања, увек је са _____ носио камеру, али је најчешће снимао друге, а веома ретко _____.					
6.	У следећој реченици подвуци све неличне именичке заменице: Они знају да не уме свако да чува тајну; ако неко нешто зна, искушење га стално мучи, а ако не зна, ничим их не угрожава.					
7.	Заокружи слово испред реченица у којима су правилно употребљене и написане неличне именичке заменице: а) У ничему не треба претеривати. г) Од никога не зависе. б) Ни по чему се не издваја. д) Није ни према коме био неучтив. в) Није више сигуран у ништа.					
8.	Следећу реченицу допуни облицима инструментала једнине именица ВРЕДНОСТ и ОЧУВАНОСТ: Ове слике старих мајстора издвајају се не само лепотом, већ и својом _____ и _____ вредност (инструментал јд.) _____ очуваност (инструментал јд.)					
9.	У следећој реченици подвуци све именице у облику генитива и у табели их разврстај према значењима овог падежа: После дуге шетње обронцима Копаоника, сви смо огладнели и пожурили у трпезарију одмаралишта да једемо вруће лепиње с много кајмака и сира.					
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">ПРИСВОЈНИ (ПОСЕСИВНИ) ГЕНИТИВ</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td>ДЕОНИ (ПАРТИТИВНИ) ГЕНИТИВ</td> <td></td> </tr> </table>	ПРИСВОЈНИ (ПОСЕСИВНИ) ГЕНИТИВ		ДЕОНИ (ПАРТИТИВНИ) ГЕНИТИВ		
ПРИСВОЈНИ (ПОСЕСИВНИ) ГЕНИТИВ						
ДЕОНИ (ПАРТИТИВНИ) ГЕНИТИВ						
10.	Одреди падеже подвучених речи: Поручио сам <u>им</u> да <u>нас</u> у <u>недељу</u> ујутру сачекају на <u>аеродрому</u>. им – _____, нас – _____ недељу – _____, аеродрому – _____					

11.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Индустриска производња потиснула је ручно рађену грнчарну, па шарене тестије и чиније имају све мање муштерија. б) Индустријска производња потиснула је ручно рађену грнчарију, па шарене тестије и чиније имају све мање муштерија. в) Индустријска производња потиснула је ручно рађену грнчарију, па шарене тестие и чиние имају све мање муштерија.									
12.	Наведене глаголе разврстај (према глаголском виду) на свршене (перфективне) и неовршене (имперфективне): ПОЧЕТИ, ВИЂАТИ, ПОПРАВИТИ, ПУТОВАТИ, ПЕВАТИ, СКРОЈИТИ СВРШЕНИ (ПЕРФЕКТИВНИ): _____ НЕСВРШЕНИ (ИМПЕРФЕКТИВНИ): _____									
13.	Подвучене глаголе препиши у облику инфинитива у следећу табелу и прецизно им одреди глаголски род (према предмету глаголске радње): У овој згради смо Јанко и ја некад становали; ето, нас двојица делимо радости и бриге откад смо се упознали.	<table border="1"><tr><td>ГЛАГОЛИ</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ГЛАГОЛСКИ РОД</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ГЛАГОЛИ				ГЛАГОЛСКИ РОД			
ГЛАГОЛИ										
ГЛАГОЛСКИ РОД										
14.	Подвуци све глаголе који имају исти вокал на крају инфинитивне и презентске основе: БЕЖАТИ, ЗАПЕВАТИ, СЕЈАТИ, ГЛУМИТИ, ТРПЕТИ, НАУЧИТИ									
15.	У наведеној реченици подвуци све наглашене облике помоћних глагола (без обзира на значење): Уколико желите да наша представа буде награђена, а сигуран сам да сви то хоћете, научите добро своје улоге, јер сам се током пробе уверио да на позорници нису сви једнако сигурни.									
16.	Напиши колико простих реченица има у датој сложеној: Пас је најчешћи кућни љубимац, он је веран, а посебно воли децу, чува их, штити и неуморно се игра са њима.									
17.	Следећу реченицу допуни облицима 1. лица јединине будућег времена (футура I) наведених глагола (УСТАТИ, СПРЕМИТИ СЕ, СТИЋИ) – без додавања личне заменице: Обећавам: _____ сутра рано, _____ брже него _____ устати (1. л. јд. футура I) _____ спремити се (1. л. јд. футура I) обично и _____ у школу пре свих! _____ стићи (1. л. јд. футура I)									
18.	Следећа реченица је у управном говору. Препиши је исправно писаним словима и додај све знаке интерпункције: НЕСМЕШ ЂОРЂЕ ОДМА ПРИСВОЈИТИ СВЕ ЗАСЛУГЕ ОПОМИЊЕ МЕ НАСТАВНИК ЈЕР СИ МАКЕТУ РАДИО СА ЈОШ ТРОЈЦИОМ ДРУГОВА									
19.	У следећој реченици подвуци све облике перфекта: Одлучио он да се поправи, па прионуо на учење: читао, преслишавао се, али се већ после недељу дана уморио и помало обесхрабрио.									
20.	У наведеној реченици подвуци све прилошке одредбе и разврстај их у следећој табели: Иза угла налази се посластичарница у којој понекад купујемо колаче; мене и сестру никад не треба наговарати да одемо тамо, одмах поскочимо и хитро, без оклевања крећемо.	<table border="1"><tr><td>прилошке одредбе места:</td><td></td></tr><tr><td>прилошке одредбе времена:</td><td></td></tr><tr><td>прилошке одредбе начина:</td><td></td></tr></table>	прилошке одредбе места:		прилошке одредбе времена:		прилошке одредбе начина:			
прилошке одредбе места:										
прилошке одредбе времена:										
прилошке одредбе начина:										

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2012/2013. година
 ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
 ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
 V РАЗРЕД
 РЕШЕЊА:

1. Бојан је заузео четрнаесто место на градском, а тек четрдесет (и) четврто на републичком такмичењу.
2. б), г)
3. Горске виле су лепе, златокосе, младе и носе дуге и светле хаљине.
4. Они нам увек помажу, али себе не уздижу, јер им је задовољство да ми знамо и више од њих.
5. Пошто је хтео да за себе (се) и породицу сачува успомене с путовања, увек је са собом носио камеру, али је најчешће снимао друге, а веома ретко себе.
6. Они знају да не уме свако да чува тајну; ако неко нешто зна, искушење га стално мучи, а ако не зна, ничим их не угрожава.
7. б), д)
8. Ове слике старих мајстора издвајају се не само лепотом, већ и својом вредношћу (вредности) и очуваношћу (очуваности).
9. После дуге шетње обронцима Копаоника, сви смо огладнели и пожурили у трпезарију одмаралишта да једемо вруће лепиње с много кајмака и сира.

ПРИСВОЈНИ (ПОСЕСИВНИ) ГЕНИТИВ	Копаоника, одмаралишта
ДЕОНИ (ПАРТИТИВНИ) ГЕНИТИВ	кајмака, сира

10. им – датив (мн.), нас – акузатив (мн.), недељу – акузатив (јд.), аеродрому – локатив (јд.)
11. б)
12. свршени (перфективни): почети, поправити, скројити
 несвршени (имперфективни): виђати, путовати, певати

13.

ГЛАГОЛИ	становати	упознати се	делити
ГЛАГОЛСКИ РОД	непрелазни	узајамно-повратни	прелазни

14. запевати, глумити, научити
15. Уколико желите да наша представа буде награђена, а сигуран сам да сви то хоћете, научите добро своје улоге, јер сам се током пробе уверио да на позорници нису сви једнако сигурни.
16. шест (6)
17. Обећавам: устаћу сутра рано, спремићу се брже него обично и стићи ћу у школу пре свих!
18. „Не смеш, Ђорђе, одмах присвојити све заслуге”, опомиње ме наставник, „јер си макету радио са још тројицом другова”.
 – Не смеш, Ђорђе, одмах присвојити све заслуге, опомиње ме наставник, јер си макету радио са још тројицом другова.
19. Одлучио он да се поправи, па прионуо на учење: читао, преслишавао се, али се већ после недељу дана уморио и помало обесхрабрио.
20. Иза угла налази се посластичарница у којој понекад купујемо колаче; мене и сестру никад не треба наговарати да одемо тамо, одмах поскочимо и хитро, без оклевања крећемо.

прилошке одредбе места:	иза угла, тамо
прилошке одредбе времена:	понекад, никад, одмах
прилошке одредбе начина:	хитро, без оклевања